

Ett besök i Visby år 1889

Återutgivning av historisk text



En gratis publikation från
e-boksbiblioteket.se

Ett besök i Visby
år 1889

av Algot Strandberg

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-082-0

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du en kort beskrivning av staden Visby och dess mest kända byggnader och ruiner.

Texten innehåller flera spännande illustrationer från 1880-talets Visby.

Den här texten publicerades ursprungligen den 14 december år 1889 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Från Visby". Författare till texten är signaturen "Sdbg" (1865–1922).

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket.se i oktober 2016.

Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Ett besök i Visby år 1889

Den här texten publicerades ursprungligen den 14 december år 1889 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Från Visby". Författare till texten är signaturen "Sdbg" (1865-1922).

För målaren och tecknaren erbjuder det gamla Visby ett snart sagdt outtömligt förråd af motiv. Artisterne ha också flitigt begagnat sig af dess skatter, och alltid har det lyckats den verkliga konstnären att afvinna till och med ofta reproducerade motiv något nytt.

Vår plansch i dagens nummer visar några för Visby mycket karaktäristiska vyer. *Strandpromenaden* längs hafvet är med rätta berömd för sin, som det säges, sydländska skönhet. Den smala, sandade vägen, som på ena sidan med en grönklädd sluttning stupar ned bland den hvita kiseln och den brunröda tången eller släken, som den heter på Gotland, å den andra begränsas af den åldriga, halft förvittrade stadsmuren, som ligger inbäddad i buskväxter och gammal murgrön. Vandra den en sommarafton, när solen sjunker i hafvet, och du skall nödgas bekänna, att en sådan lustvandring kan du göra endast i Visby.

Visborgs slott, det gamla fästet, som utstått så mången dust, där

den fruktade Sören Norby residerade, tills han måste vika för Gustaf Vasa, söker man gärna efter, när man första gången kommer till Visby. Och hur förvånad blir man ej, när man får se den ringa lemning, som nu finnes kvar af den väldiga borgen. Ett raseradt hörn endast, uppe på backen, ofvan ett vår tids fäste, cellfängelset. I skydd af de kvarstående murdelarna har företagsamheten uppfört ett litet nätt boningshus. Dess invånare sofva om nätterna utan att störas af några blodiga vålnader. De gamla tiderna äro förbi.

Bland Visby många tempelruiner finnas också ett par som tillhört Helgeandshus, d. v. s. sjukhus, nämligen Helgeandskyrkan och *S:t Görän*. Det är det inre af denna senare som finnes afbildadt å vår teckning. Den ligger ett stycke norr om staden. *S:t Görän*, som var ett af de andlige skött sjukhus för spetälska och andra svårare sjukdomar, hvilka ej fingo vårdas i Helgeandshuset inne i staden, är ett i rundbågsstil uppfördt s. k. *långhus* och förskrifver sig troligen från midten af 1200-talet. Det är blott själfva kyrkan, som kvarstår. Af sjukhuset kunna blott några stenrösen ännu spåras.

Nordost om Visby sträcka sig de s. k. *grafvarna*, gamla löpgrafvar och vallar, nu delvis planterade, från hvilka man har en härlig utsikt.

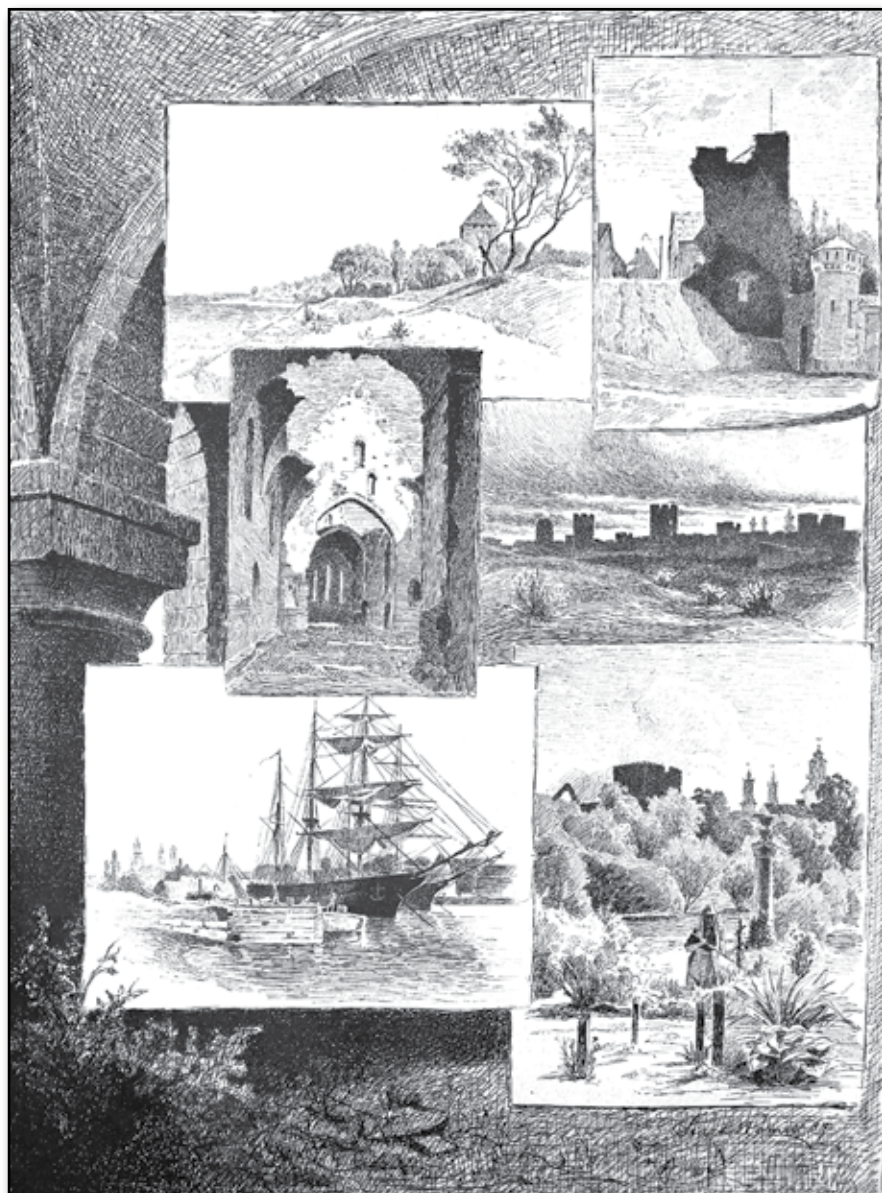
Botaniska trädgården är en af stadens utan gensägelse vackraste platser, rikt bevuxen som den är med lummiga, skuggrika träd, bland hvilka ögat smekes af väl vårdade planteringar. Här ligger också, inbäddadt i grönska, stadens enda sommarrestaurant, den s. k. *D. B. V:s* (*De Badande Vännernas*) paviljong.

Vår plansch bjuder äfven på en vy af Visby hamn, den inre delen nämligen, där ångbåtarna, som underhålla trafiken på hufvudstaden, ha sin tilläggsplats.

Den ståtliga pelare, som omramar teckningen, återfinnes i origi-

nal i den särdeles vackra Helgeandskyrkan.

Sdbg.



SKISSER FRÅN VISBY. Tecknade af KARL ROMIN.

Viktiga ord och personer

Gustaf Vasa.

[1496–1560] Svensk kung från 1523 till sin död 1560. Gustav Vasa är en av de mest inflytelserika kungarna i svensk historia. Gustav införde arvsmonarkin i Sverige och reformerade kyrkan. Många menar att Vasa skapade den moderna svenska nationalstaten.

Norby, Sören.

[1460–1530] Dansk amiral som under en period var stationerad på Gotland. Beskrivs i svenska historieskildringar oftast som en pirat. Hans namn stavas ibland också Severin Norby.

Romin, Karl Alfred.

[1858–1922] Svensk konstnär och lärare. Studerade konst i bland annat Düsseldorf och Stockholm. Arbetade som lärare i Visby under en stor del av sin karriär. Var en av grundarna av Snäckgårdsbaden. Är mest känd för sin renovering av väggmålningarna i Burmeisterska huset.

Sdbg

Sandberg, Algot Gustaf Oskar.

[1865–1922] Svensk journalist, skådespelare och översättare. Sandberg ägnade en stor del av sin karriär som journalist på tidningarna Gotlands Allehanda och Stockholms-Tidningen. Men han var även en framgångsrik pjäsförfattare samt skrev en rad romaner som oftast utspelade sig i Stockholm. Sandberg medverkade på 1910-talet i några av de första svenska filmerna, både som manusförfattare och skådespelare. Under sin karriär skrev han under en stor mängd pseudonymer, bland annat "Karl Båth", "Karl Storm", "Sdbg" och "Osvald Stein".

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott«"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulle patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikinger

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)